

Prilog III.

Postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP)

010	Datum posljednjeg ažuriranja informacija u ovom obrascu	30. 6. 2023.
020	Područje primjene SREP-a (članci od 108. do 110. CRD-a)	<p>Opis pristupa nadležnog tijela u pogledu područja primjene SREP-a uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none">– vrste institucija na koje se primjenjuje / ne primjenjuje SREP, osobito ako se područje primjene razlikuje od onih predviđenih u Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi 2013/36/EU– opći pregled načina na koji nadležno tijelo uzima u obzir načelo proporcionalnosti pri određivanju područja primjene SREP-a i učestalosti procjene raznih elemenata SREP-a. <p>Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020. i 151/2022.) Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 87/2021.) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/348 od 25. listopada 2018. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu utjecaja propasti institucije na finansijska tržišta, druge institucije i na uvjete financiranja Smjernice u vezi s tumačenjem različitih okolnosti u kojima se smatra da institucija propada ili će vjerojatno propasti temeljem članka 32. stavka 6. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/07) Smjernice o okidačima za primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03)</p> <p>Subjekti su supervizije u skladu s člankom 178. stavkom 1. Zakona o kreditnim institucijama kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i njihove podružnice izvan Republike Hrvatske, podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici koje posluju u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u trećoj državi koje posluju u Republici Hrvatskoj, finansijski holding i mješoviti finansijski holding iz glave III.2.a. istog Zakona i kreditne institucije iz države članice u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluga na području Republike Hrvatske. Hrvatska narodna banka obavlja superviziju kreditnih institucija u opsegu kako je definiran člankom 180. Zakona o kreditnim institucijama i člancima 1. i 3. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera. Hrvatska narodna banka provodi superviziju na pojedinačnoj i na konsolidiranoj razini grupe kreditnih institucija kako je određena člankom 278. Zakona o kreditnim institucijama. Kreditna se institucija prema članku 5. stavku 1. Zakona o kreditnim institucijama može osnovati kao banka, štedna banka, stambena štedionica ili kreditna institucija iz članka 4. stavka 1. točke 1. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013. Na temelju Odluke (EU) 2020/1016 Europske središnje banke od 24. lipnja 2020. o uspostavi bliske suradnje između Europske središnje banke i Hrvatske narodne banke (ESB/2020/31), Europska središnja banka od 1. listopada 2020. nadležno je tijelo za značajne nadzirane subjekte i značajne nadzirane grupe, dok je Hrvatska narodna banka nadležno tijelo za manje značajne nadzirane subjekte i manje značajne nadzirane grupe. Od 1. siječnja 2023., Hrvatska narodna banka postala je punopravni član Jedinstvenog nadzornog mehanizma, te Hrvatska narodna banka i Europska središnja banka izvršavaju svoje zadaće unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma sukladno članku 6. Uredbe br. 1024/2013. U opseg primjene supervizorskog procesa pregleda i procjene poslovanja uključene su sve kreditne institucije, s tim da se Hrvatska narodna banka pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja supervizorskog procesa rukovodi veličinom i</p>

značenjem kreditne institucije za bankovni sustav u Republici Hrvatskoj te vrstom, opsegom i složenošću poslova koje kreditna institucija obavlja (u skladu s člankom 180. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama). Hrvatska narodna banka postupa u sklad i s klasifikacijskim režimom Europske središnje banke (ESB), koji predstavlja ključno polazište za odlučivanje o intenzitetu SREP procjene. Prije svega, razlika između značajnih kreditnih institucija (SI) i manje značajnih kreditnih institucija (LSI) pruža osnovu za prilagođavanje intenziteta nadzora. Dodatno, Uredbom (EU) br. 575/2013. uveden je i pojam malih i jednostavnih kreditnih institucija (SNCI) koji daje osnovu za dodatnu mogućnost primjene načela razmjernosti. Sukladno metodologiji utvrđenoj Okvirnom uredbom o SSM-u (Uredba (EU) br.468/2014.) određuju se visokorizični LSI-jevi i LSI-jevi sa značajnim utjecajem .

- LSI-jevi sa značajnim utjecajem – LSI-jevi se klasificiraju kao LSI-jevi sa značajnim utjecajem temeljem kriterija kao što su veličina, značaj za gospodarstvo, prekogranične aktivnosti i poslovni model. LSI koji se temeljem Uredbe o kapitalnim zahtjevima smatra malom i jednostavnom kreditnom institucijom ne može biti klasificiran kao LSI sa značajnim utjecajem osim ako nije najveća kreditna institucija u jurisdikciji u kojoj su svi LSI-jevi klasificirani kao male i jednostavne kreditne institucije. Identifikacija LSI-jeva sa značajnim utjecajem provodi se jednom godišnje, a lista tih LSI-jeva objavljuje se na internetskoj stranici ESB-a.
- visokorizičnih LSI-jevi – LSI-jevi se klasificiraju kao visokorizični temeljem procjene rizika i njihove usklađenosti s kapitalnim zahtjevima i zahtjevima vezanim za finansijsku polugu.

Način klasifikacije prevodi profil rizika, poslovni model ili veličinu LSI-jeva u više razina supervizorskog angažmana (u smislu učestalosti, opsega i dubine supervizorske procjene). Ažuriranje SREP procjene provodi se godišnje za svaki LSI, sveobuhvatna procjena svake godine ili svake druge ili treće godine, ovisno o kategorizaciji kreditne institucije. Hrvatska narodna banka provodi SREP procjenu LSI-jeva u skladu sa SSM SREP metodologijom ESB-a za LSI-jeve i EBA-inim smjernicama. Dokumentirani sažetak opće SREP procjene izrađuje se najmanje jednom godišnje, neovisno o klasifikaciji institucije po kriteriju razine utjecaja. Sveobuhvatna procjena provodi se minimalnom učestalošću koja ovisi o klasifikaciji institucije po kriteriju razine utjecaja – u slučaju LSI-jeva sa značajnim utjecajem, primjenjuje se višegodišnji pristup SREP-u. Taj pristup dopušta supervizoru da svake godine prilagodi dubinu analize svakog rizika koji se može procijeniti ili provedbom sveobuhvatne SREP procjene (procjenjuju se razina rizika, kontrole rizika i relevantne potkategorije) ili kroz manje detaljnu, osnovnu SREP procjenu (analiza samo na razini rizične kategorije). U slučaju LSI-jeva koji nisu klasificirani kao LSI-jevi sa značajnim utjecajem, sveobuhvatna SREP procjena, koja uključuje sve materijalno značajne rizike, treba se provesti najmanje svake tri godine ili ranije, ovisno o odluci supervizora i uzimajući u obzir rizični profil institucije. Primjena višegodišnjeg pristupa moguća je i na LSI-jeve koji nisu klasificirani kao LSI-jevi sa značajnim utjecajem.

Vezano za planiranje oporavka kao važnog inputa pri procjeni internog upravljanja i kontrola u okviru SREP procesa, Hrvatska narodna banka je za potrebe primjene pojednostavnjenih obveza pri izradi planova oporavka od strane kreditnih institucija, sukladno članku 1. stavku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/348 od 25. listopada 2018. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu utjecaja propasti institucije na finansijska tržišta, druge institucije i na uvjete financiranja, internom metodologijom postavila odgovarajući kvantitativni prag.

030	Procjena elemenata SREP-a (članci od 74. do 96. CRD-a)	Opis pristupa nadležnog tijela u pogledu procjene pojedinih elemenata SREP-a (kako se navodi u EBA-inim Smjernicama o zajedničkim postupcima i metodologijama za SREP, EBA/GL/2014/13) uključujući: – opći pregled postupka procjene i metodologija primjenjenih na procjenu elemenata SREP-a, uključujući: 1. analizu	Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020. i 151/2022.) Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 87/2021.) Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije (NN, br. 20/2014. i 126/2017.) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012
-----	--	---	--

poslovnog modela, 2. procjenu internog upravljanja i kontrola rizika na razini institucije, 3. procjenu rizika za kapital i 4. procjenu rizika za likvidnost i financiranje

- opći pregled načina na koji nadležno tijelo uzima u obzir načelo proporcionalnosti pri procjeni pojedinih elemenata SREP-a, uključujući način primjene kategorizacije institucija

Značajne kreditne institucije – za superviziju ovih institucija nadležan je ESB, detaljnije na:
https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/srep/2021/html/ssm.srep202101_supervisorymethodology2021.en.html

Manje značajne kreditne institucije (LSI-jevi)

Hrvatska narodna banka provodi SREP procjenu LSI-jeva u skladu sa SSM SREP metodologijom ESB-a za LSI-jeve i EBA-inim smjernicama. SREP procjena LSI-jeva u velikom se dijelu oslanja na kvantitativnu i kvalitativnu analizu i obuhvaća četiri elementa kako slijedi:

Element 1. Poslovni model – procjena kratkoročne i dugoročne održivosti poslovnog modela

Element 2. Interno upravljanje i upravljanje rizicima – procjena obuhvaća tri glavne kategorije: okvir internog upravljanja, okvir upravljanja rizicima i kultura rizika i infrastruktura rizika, interni podaci i izvještavanje

Element 3. Rizici za kapital (tj. kreditni rizik, tržišni rizik, kamatni rizik u knjizi banke i operativni rizik) i adekvatnost kapitala – procjena rizika za kapital, preispitivanje internih procjena potrebnog kapitala institucije i internih procjena kapitala institucije na osnovi testiranja otpornosti na stres

- a) kreditni rizik – procjena kreditnog rizika temelji se na procjeni različitih portfelja i aspekata kao što su sastav i kvaliteta portfelja, kretanja i razvoj portfelja, sposobnost institucije za pokriće gubitaka: procjena obuhvaća mnoge potkategorije kao što je koncentracijski rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik države, rezidualni rizik, specijalizirano financiranje itd.
- b) tržišni rizik – procjena tržišnog rizika zasniva se na procjeni četiri kategorije imovine: vlasnički udjeli, kamatne stope u knjizi trgovanja, rizik valute i robe
- c) kamatni rizik u knjizi banke – procjena se provodi uzimajući u obzir dvije glavne perspektive: perspektiva ekonomske vrijednosti (promjene u ekonomskoj vrijednosti kapitala) i perspektiva prihoda (kamatni prihod i kamatna marža)
- d) operativni rizik – procjena je podijeljena u tri glavne potkategorije: (i) upravljački rizik / klijenti, proizvodi i poslovne prakse, (ii) IKT rizik / prekidi u poslovanju i kvarovi sustava, (iii) reputacijski rizik
- e) preispitivanje internih procjena potrebnog kapitala institucije – cilj procjene jest procijeniti je li ICAAP okvir institucije pouzdan i proporcionalan prirodi, volumenu i složenosti aktivnosti institucije, provjerom npr. kako institucija identificira, mjeri i agregira svoje rizike, kako je ICAAP ugrađen u svakodnevno upravljanje institucijom, uključujući ulogu upravljačkog tijela i ulogu internih kontrola, validaciju i reviziju kao dio ICAAP upravljačkog okvira, kako ICAAP utječe na planiranje kapitala i kako je razmatrana anticipativna perspektiva
- f) preispitivanje internih procjena kapitala institucije na osnovi testiranja otpornosti na stres – procjena sposobnosti institucije da pokrije potrebe za kapitalom iz anticipativne perspektive, u slučaju stresnih gospodarskih i finansijskih kretanja

Element 4. Rizici za likvidnost i financiranje i adekvatnost likvidnosti – procjena rizika za likvidnost, preispitivanje internih procjena potrebne likvidnosti institucije i internih procjena likvidnosti institucije na osnovi testiranja otpornosti na stres.

Dodatno, u cilju obuhvaćanja svih rizika koji nisu pokriveni ili nisu u potpunosti pokriveni kapitalnim zahtjevima iz Stupa I., provodi se procjena rizika prekomjerne finansijske poluge kroz razmatranje pokretača rizika u područjima potencijalne finansijske poluge, uljepšavanja finansijskih izvještaja na kraju izvještajnog razdoblja (engl. window dressing) i kretanja ukupne mjere izloženosti pokazatelja finansijske poluge te stavki isključenih iz zahtjeva za pokazatelj finansijske poluge u Stupu I.

Procjena rizika za kapital i rizika za likvidnost i financiranje usmjerena je na procjenu kvantitativne (razina rizika) i kvalitativne perspektive (kontrole rizika). Procjena poslovnog modela uključuje samo procjenu razine rizika, a procjena internog upravljanja i upravljanja rizicima obuhvaća samo procjenu kontrola rizika.

Za sva četiri elementa kroz tri se faze procjenjuju razina rizika i kontrola rizika:

Faza 1 – prikupljanje podataka iz izvora kao što su regulatorna izvješća, interna izvješća institucije, dodatni podaci koje je institucija dostavila i ostalih internih i eksternih izvora

Faza 2 – izračun automatizirane preliminarne ocjene za razinu rizika temeljem unaprijed definiranih pokazatelja primjenjenih na sve LSI-jeve odnosno formalna provjera uskladenosti za kontrolu rizika. Svakom pojedinačnom pokazatelju dodjeljuje se ocjena od 1 do 4 koja odgovara definiranim rasponima vrijednosti pokazatelja te kombinacija tih ocjena čini automatiziranu prelimarnu ocjenu razine rizika u ovoj fazi.

Faza 3 – faza u kojoj se provode prilagodbe preliminarne ocjene iz faze 2 temeljem analize dodatnih kvantitativnih te kvalitativnih informacija, a riječ je o detaljnijoj procjeni uzimajući u obzir i supervizorsku prosudbu razmatranjem specifičnosti institucije.

Svi rizični elementi ocjenjuju se ocjenama od 1 do 4 (ocjena 1 – nizak rizik, ocjena 4 – visok rizik) i za razinu rizika i za kontrolu rizika. Te se dvije ocjene potom kombiniraju u ukupnu ocjenu (od 1 do 4) određenog rizičnog elementa. Kombinacija ocjena svih rizičnih elemenata čini ukupnu SREP ocjenu. Takva ukupna SREP ocjena odražava opću procjenu supervizora o održivosti institucije: viša ocjena odražava viši rizik za održivost institucije koji proizlazi iz jedne ili nekoliko značajki njenog rizičnog profila.

Na temelju procjene i ocjene, Hrvatska narodna banka utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je institucija primjenila te razina kapitala i likvidnosti koju institucija održava, adekvatno upravljanje i pokrivanje njihovih rizika.

Primjena principa proporcionalnosti na obuhvat procjene temelji se na konceptu materijalnog značaja. U okviru Elementa 3 (rizici za kapital), procjenjuju se, i ocjenjuju, samo oni rizici koji su prepoznati kao materijalno značajni za instituciju. Rizične kategorije Poslovni model i Interno upravljanje i upravljanje rizicima, kao i dvije kategorije Elementa 4 (risik kratkoročne likvidnosti i risik održivosti financiranja) smatraju se materijalno značajnim za sve LSI-jeve i stoga se odgovarajuće procjene uvijek trebaju provoditi. Materijalni značaj rizika proizlazi iz njegovog učinka na bonitetne elemente institucije u slučaju da se taj rizik materijalizira.

Više detalja o primjenjenoj ESB-ovoj metodologiji može se pronaći na:

https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/lse/srep_for_lsis/html/index.hr.html

040	<p>Provjera i ocjena postupka procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupka procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP)</p> <p>(članci 73., 86., 97., 98. i 103. CRD-a)</p>	<p>Opis pristupa nadležnog tijela u pogledu provjere i ocjene postupka procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupka procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) kao dio SREP-a, i osobito ocjene pouzdanosti izračuna kapitala i likvidnosti na temelju ICAAP-a i ILAAP-a radi određivanja dodatnih kapitalnih zahtjeva i kvantitativnih likvidnosnih zahtjeva, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none">– pregled metodologije koju nadležna tijela primjenjuju radi provjere ICAAP-a i ILAAP-a institucija– informacije/upućivanja koja se odnose na zahtjeve nadležnih tijela o dostavljanju informacija koje se odnose na ICAAP i	<p>Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020. i 151/2022.)</p> <p>Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije (NN, br. 20/2014. i 126/2017.)</p> <p>Smjernice o informacijama o postupku procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupku procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) koje se prikupljaju za potrebe postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP) (EBA/GL/2016/10)</p> <p>Smjernice za testiranje otpornosti institucija na stres (EBA/GL/2018/04)</p> <p>U postupku supervizije poslovanja LSI Hrvatska narodna banka ocjenjuje sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije, pri čemu, među ostalim, procjenjuje i adekvatnost ustrojenog postupka procjenjivanja i održavanja internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije.</p> <p>Pouzdanost ICAAP-a/ILAAP-a procjenjuje se na osnovi sljedećih kriterija:</p> <ul style="list-style-type: none">– Potpunost informacija - kako su određene Smjernicama o informacijama o postupku procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupku procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) koje se prikupljaju za potrebe postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP)
-----	---	--	---

- ILAAP, osobito o vrsti informacija koje treba dostaviti
- informacije o tome mora li institucija provesti neovisnu provjeru ICAAP-a i ILAAP-a.
- Granularnost – u izračunima/metodologijama u sklopu ICAAP-a / ILAAP-a izračuni bi se trebali moći raščlaniti po vrsti rizika
- Vjerodostojnost – izračuni/metodologije koji se upotrebljavaju trebali bi uvjerljivo pokrivati rizik koji bi oni trebali obuhvatiti i trebali bi se temeljiti na priznatim ili primjerenim metodama i razboritim pretpostavkama
- Jasnoća – osnovni pokretači izračuna/metodologija trebali bi biti jasno navedeni. Institucije bi trebale objasniti dijelove upotrijebljenih metoda koji su najviše podložni pogreškama te kako su one riješene i ispravljene u konačnom izračunu u sklopu ICAAP-a / ILAAP-a
- Usporedivost – trebalo bi uzeti u obzir razdoblje držanja / rizično razdoblje i razine pouzdanosti izračuna u sklopu ICAAP-a / ILAAP-a.

Procjena pokriva pet glavnih područja:

- unutarnje upravljanje i uloge upravljačkog tijela te višeg rukovodstva
- planiranje kapitala / strategija financiranja i planiranje likvidnosti
- oblikovanje scenarija i testiranje otpornosti na stres, plan financiranja u kriznim situacijama
- interne kontrole, neovisne provjere i dokumentacija o ICAAP-u / ILAAP-u
- podaci, infrastruktura, obuhvat rizika, upravljanje rizicima i agregiranje podataka o rizicima

Procjena ICAAP-a / ILAAP-a rezultira ocjenom (od 1 do 4) koja označava ICAAP / ILAAP kao izvrstan/adekvatan/loš/neadekvatan. Ako se ICAAP/ILAAP izračuni smatraju pouzdanima ili djelomično pouzdanima, ti se izračuni uzimaju u obzir kao jedna od ključnih ulaznih informacija u određivanju iznosa kapitala koji se smatra adekvatnim za instituciju i u određivanju dodatnih kapitalnih zahtjeva.

Kreditna institucija dužna je dostavljati pismeno izvješće Hrvatskoj narodnoj banci o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti. Prema članku 19. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije izvješće minimalno treba uključivati pregled trenutačnoga finansijskog stanja / poslovog modela i njegove očekivane promjene u idućem razdoblju, organizacijski ustroj, s opisom ovlasti i odgovornosti dodijeljenih različitim funkcijama i organizacijskim jedinicama koje su uključene u postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti, opis metodologija primjenjenih za određivanje potrebnoga internoga kapitala i interne likvidnosti, opis sustava mjerjenja/procjene rizika, način kontrole i tehnike smanjenja za značajne vrste rizika, opis testiranja otpornosti na stres kojima se kreditna institucija koristi u postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti i njihove rezultate, vlastitu procjenu postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti koja bi trebala identificirati slabosti i nedostatke u samom postupku i pravodobne korektivne mjere koje će se poduzeti radi njihova otklanjanja i, ako je kreditnoj instituciji nadređeno društvo sa sjedištem izvan Republike Hrvatske, način usklađivanja postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije s postupkom koji provodi nadređena kreditna institucija. Sadržaj izvješća detaljnije je određen čankom 19. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije.

Na temelju članka 5. stavka 3. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti kreditne institucije unutarnja revizija kreditne institucije dužna je najmanje jednom godišnje provesti procjenu prikladnosti postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti.

050 **Ukupna procjena na temelju SREP-a i nadzorne mjere**
(članci 102. i 104. CRD-a)

Opis pristupa nadležnog tijela u pogledu ukupne procjene na temelju SREP-a (sažetak) i primjene nadzornih mjera na temelju te procjene.

Opis načina na koji su rezultati SREP-a povezani s primjenom

Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020. i 146/2020.)
Odluka o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera (NN, br. 87/2021.)
Smjernice o okidačima za primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03)

mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. Direktive 2014/59/EU i utvrđivanjem uvjeta o tome može li se smatrati da institucija propada ili će vjerojatno propasti u skladu s člankom 32. te direktive.

Na temelju supervizorske procjene i ocjene, Hrvatska narodna banka utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je LSI primijenila te razina kapitala i likvidnosti koju LSI održava, adekvatno upravljanje i pokrivanje njihovih rizika. Ukupna SREP ocjena jest ocjena održivosti poslovanja kreditne institucije te čini jednu od osnova za poduzimanje supervizorskih mjeru, uključujući i mjere rane intervencije. Hrvatska narodna banka nalaže supervizorske mjeru radi pravodobnog poduzimanja aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja kreditne institucije te otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Supervizorske su mjeru detaljno propisane u poglavlu XVIII.3., XVIII.4. i XIX. Zakona o kreditnim institucijama i poglavlu V. Odluke o načinu provedbe supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjeru.

Supervizorske mjeru provode se na osnovi rješenja ili sporazuma o razumijevanju, u kojima su obvezno navedeni rok i način postupanja kreditne institucije radi otklanjanja nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostatka u poslovanju. Hrvatska narodna banka, po obavljenoj superviziji, može s kreditnom institucijom sklopiti sporazum o razumijevanju ako utvrdi slabosti ili nedostatke u poslovanju kreditne institucije koje nemaju značenje kršenja propisa, ako po obavljenoj superviziji ocjeni potrebnim da kreditna institucija poduzme radnje i postupke za poboljšanja u poslovanju ili ako je prema podacima kojima raspolaze opravdano očekivati da će u sljedećih 12 mjeseci doći do kršenja propisa. U skladu s člankom 220. Zakona o kreditnim institucijama, Hrvatska narodna banka pravovremeno će rješenjem naložiti kreditnoj instituciji supervizorske mjeru ako u okviru svojih supervizorskih ovlasti utvrdi:

- 1) da je kreditna institucija svojim radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila protivno Zakonu o kreditnim institucijama, Uredbi (EU) br. 575/2013 ili drugim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije
- 2) da je prema podacima kojima raspolaze opravdano očekivati da će u sljedećih 12 mjeseci doći do kršenja odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EU) br. 575/2013 ili drugih propisa kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije
- 3) slabosti ili nedostatke u poslovanju kreditne institucije koje nemaju značenje kršenja propisa ili
- 4) da je potrebno da kreditna institucija poduzme radnje i postupke za poboljšanje poslovanja.

Člankom 323.a Zakona o kreditnim institucijama strankama je omogućeno pravo na izjašnjavanje.

Ako temeljem provedene SREP procjene Hrvatska narodna banka utvrdi da rizici ili elementi rizika kojima je kreditna institucija izložena nisu ili nisu u potpunosti pokriveni kapitalnim zahtjevima iz Stupa I. naložit će, u skladu s odredbama članka 228. stavak 1. Zakona o kreditnim institucijama, supervizorsku mjeru dodatnog regulatornog kapitala (P2R).

Smatrat će se da rizici ili elementi rizika nisu ili nisu u potpunosti pokriveni kapitalnim zahtjevima samo ako su iznosi, vrsta i raspodjela regulatornog kapitala koji je Hrvatska narodna banka, uzimajući u obzir i procjenu koju je u skladu s člankom 113. stavkom 2. ovoga Zakona izradila kreditna institucija, procijenila primjereno viši od kapitalnih zahtjeva propisanih dijelom trećim, četvrtim i sedmim Uredbe (EU) br. 575/2013 i poglavljem 2. Uredbe (EU) 2017/2402. Hrvatska narodna banka procjenjuje za svaki rizik pojedinačno primjereni iznos kapitala i to utvrđivanjem, procjenom i kvantificiranjem rizika kojima je kreditna institucija izložena te pritom uzima u obzir njen profil rizičnosti.

Iznos primjereno regulatornog kapitala Hrvatska narodna banka utvrđuje uzimajući u obzir zahtjeve iz Stupa I., koji predstavljaju minimum zahtjeva, rezultate procjene internih kapitalnih zahtjeva kako ih je kreditna institucija procijenila u sklopu ICAAP-a ako se smatraju pouzdanima ili djelomično pouzdanima, rezultate usporedbe u odnosu na supervizorske referentne vrijednosti, rezultate svih relevantnih prethodnih supervizorskih aktivnost te druge relevantne parametre, uključujući i supervizorsku prosudbu.

Na osnovi rezultata provedene SREP procjene Hrvatska narodna banka razmatra te odlučuje i o potrebi nalaganja posebnih zahtjeva odnosno mjera za likvidnost, kvalitativnih ili kvantitativnih, kojima su obuhvaćeni likvidnosni rizici kojima je kreditna institucija izložena. Pri odlučivanju o primjeni ovih mjera Hrvatska narodna banka vodi računa o modelu poslovanja kreditne institucije, njenim sustavima, procesima i mehanizmima, a osobito o zahtjevima za likvidnost te o nalazima supervizije provedene u skladu s člankom 180. Zakona o kreditnim institucijama.

U skladu s člankom 228.a Zakona o kreditnim institucijama, kreditne institucije dužne su procijeniti i održavati razinu internog kapitala na razini dostačnoj za pokriće svih rizika kojima su izložene te osigurati da njihov regulatorni kapital pokriva i potencijalne gubitke koji proizlaze iz stresnih scenarija, uključujući i rizike utvrđene u sklopu nadzornog testiranja otpornosti na stres iz članka 180. stavak 5. istog Zakona. Smjernice o dodatnom regulatornom kapitalu Hrvatska narodna banka utvrđuje na osnovi rezultata provedenog nadzornog testiranja otpornosti na stres, a u nedostatku tih rezultata može uzeti u obzir i druge izvore informacija kao što su primjerice rezultati provedenih testiranja otpornosti na stres koje je provela kreditna institucija u sklopu ICAAP-a, rezultati nadzornog testiranja otpornosti na stres drugih kreditnih institucija ili postojeća razina smjernica o dodatnom regulatornom kapitalu.

U skladu s odredbama EBA smjernica o okidačima za primjenu mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03) ukupna SREP ocjena 4 ili kombinacija ukupne SREP ocjene 3 i SREP ocjena 4 za najmanje jedan od 4 SREP elementa predstavlja okidač za donošenje odluke o primjeni supervizorskih mjera u fazi rane intervencije.

Hrvatska narodna banka, osim kada Europska središnja banka izvršava svoje supervizorske zadatke iz članka 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 u odnosu na značajne nadzirane subjekte, utvrđuje da kreditna institucija propada ili će vjerojatno propasti ako je ispunjen jedan ili više sljedećih uvjeta:

1. postoje razlozi za ukidanje odobrenja za rad institucije ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da će nastupiti razlozi za ukidanje odobrenja za rad, uključujući i okolnosti koje upućuju da je institucija ostvarila ili će vjerojatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cijeli iznos regulatornog kapitala ili
2. imovina institucije je manja od njezinih obveza ili postoje objektivne okolnosti na temelju kojih se utvrđuje da će imovina institucije uskoro biti manja od njezinih obveza ili 3. institucija nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze o njihovu dospijeću ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da ih institucija uskoro neće moći ispunjavati ili
4. je nužna izvanredna javna finansijska potpora osim ako se, kako bi se otklonila ozbiljna smetnja u gospodarstvu i očuvala finansijska stabilnost, ta izvanredna javna finansijska potpora daje u nekom od sljedećih oblika:
 - a) državno jamstvo za likvidnosnu potporu koju daje središnja banka u skladu sa uvjetima koje je sama odredila
 - b) državno jamstvo za novoizdane obvezе institucije ili
 - c) ulaganje u regulatorni kapital ili kupnja instrumenata kapitala po tržišnim cijenama i pod određenim uvjetima.

Supervizorske mjere u fazi rane intervencije propisane su člankom 235.a Zakona o kreditnim institucijama. Pri nalaganju mjera u fazi rane intervencije kreditnoj instituciji za koju je Jedinstveni sanacijski odbor izravno odgovoran Hrvatska narodna banka surađuje s Jedinstvenim sanacijskim odborom na način kako je uređeno člancima 12.j i 13. Uredbe (EU) br. 806/2014.
